

Kes võidab . . .

Elu nõuab, et peame panema tegevusse kõik oma jõu ja võimed. Ilma raskuste võitmata ei saada võitu. Võib juhtuda, et mõni meie seas muutub igapäevase elu hädade ja murede tõttu väsinuks. Aga sellel puhul võime saada kuskilt uut jõudu. „Tema annab sellele, kes väsinud, rammu, ja jõuetumale annab ta palju jõudu.“ Kes ootavad Jehoovat, need saavad uut jõudu. Ei ole võimalik, et need peaksid jubuste mangukannina otsekui tüürita laevad sinna-tänna effima. Jumal on valmis andma tarkust ja jõudu sellisel määral, et nad „lähewad lennates üles kui kottad, nad jooksewad, ega tüdi ära, nad käiwad, ega wäsi mitte ära.“

Kui Iisrael läks wälja Egiptusest, siis töötas Jumal neile anda maa, millest jookseb piima ja mett. Selle töötatud maa piirile jõudes töid maakuulajad järgmise sõnumi: „Me saime sinna maale, kuhu sa meid läkitasid, ja sellest jookseb ka piima ja mett, ja see on tema wili. See on aga wigane, et rahwas, mis seal elab, on tugev, ja linnad on tugewad ja wäga suured. Meie oleme seal näinud ka Anafi poegi.“

Tafistujeks olid Anafi pojad. Kui maakuulajad neid nägid ega lootnud Jumala abile, siis muutusid nad järjest kartlikumaks. „Sa meie olime oma meelest kui rohutirtsud, ja nõnda olime küll ka nende meelest.“ Samasugust uskmatus Jumala vastu kühwasid nad ka rahwa seka. Minult Joošia ja Kaalep jäid usus kindlaks ja julgustasid: „Ärge kartke mitte maa rahwast, sest nad on meile leiwaks. Nende kartse on nendest lahkunud.“ Nende meeste usk ja lootus Jumalale olid kõigutamatud. Ka nemad olid näinud Anafi poegi, aga nad lootsid võita Jumala abiga. Kaalepist on kirjutatud: „Seepärast, et teine waim tema juures olnud, peab tema sugu seda pärima.“ Kaalep oli julge ja võitles Jumala riigi ja rahwa eest. Maakuulajad, kes tegid rahwa usu nõrgaks ja araks, said Jumala käest nuhtluse, nad juroid. Ühtlasi rahwas ei saanud oma uskmatusse pärast näha töötatud maad.

Braegusele kogudusele on antud jama sugused töötused. Meile on töötatud pärandusena igawene

rahu- ja õiguse riik. Ka meil on raskusi. Aga kui me võitluses paneme kogu oma usalduse ja lootuse Jumalale, siis võidame Jumala wäe läbi. Siin on käik ääres usk ja teod. Jumala inimene ei jää võitluses nõrgaks.

Paljud tahawad saavutada igawest eesmärki ainult oma jõuga ja ruttu. Selle juures aga jääb puudulikuks ettevalmistus, mis on wajalik Jumala riiki sisseaamiseks. Tarkwis olla kaalepijarnased usklikud ja julged võitlejad, kes on kaswanud tormide jaoks wastupidawaks. Kui Iisrael pandi proowile ja pidi võitlema, siis nad tahtsid minna tagasi Egiptusesse. Paljud tahawad nüüdki tagasi maailma, kui kõik ei lähe hästi. Aga meie tahame omandada Kaalepi ja Kristuse waimu, mis meid wiib usuelus võidule. Julgustagem üksteist, rääkigem wähem muredest ja raskustest, selle asemel aga rohkem edust ja võitlustest. Kuigi meie võidud on algul wäikesed, võiwad need kujuneda nii suurteks, et mälestame neid uuel maal. Püüame ära heita enesest kahelused ja uskmatusse ning omandada kõikumata usku Jumala sõnasse. Siis jääme võitjaks ja kõlbame Jumala riigile.

„Seda olen mina teile rääkinud, et teil oleks rahu minu sees. Maailmas on teil ahastust, aga olge julged, mina olen maailma ära võitnud.“
Kristus.

„Kõik, mis Jumalast on sündinud, võidab maailma ära, ja meie usk on see wõimus, mis on maailma ära võitnud.“

„Mis silm ei ole näinud, ja kõrw ei ole kuulnud, ja inimese südamesse ei ole tõusnud, seda on Jumal walmistanud neile, kes teda kardawad.“

„Kes võidab, see peab kõik pärima, ja ma tahan temale Jumalaks olla, ja ta peab minule lapseks olema.“

Jeesuse tunnistus viimses koguduses

E. G. White elu ja töö

9.

„Aga mõistke, et Jehoova imelikul viisil saadab seda, kes on tema meelest armastatud; Jehoova kuuleb, kui ma ta poole hüüan.“ Paul 4, 4.

Need Taaveti laulu sõnad on tegelikult läbieluks Jumala lastele. Need tõdenesid eriti E. G. White töörohkes, waerarikas ja wiljatas elus. Me võisime viimases artikkelis waadelda tema kirjutuste algust, inspiratsiooni, väärtust ja tähtsust; käesolevas artikellis laseme mõndagi tema juhtumiskirjast elust mööduda oma silme eest.

Whitede abielupaar oli oma elu ja aja pühendanud Issandale, nende ülesanne oli tunnustada Tema, kes oli neid armastanud surmani, ja levi-tada Tema töde. See töö oli seotud raskustega ja eneseohwerdamisega. See oli juhtumiskirjas ja täis õnnistusi. Jisraeli kästi waadata tagasi, et sealt õppida olewiku ja tulewiku jaoks. Selles mõttes on ka adventliikumise rajajate kogemused meile õpetuslikeks ja usu kinnituseks. Iga liikumine ja organisatsioon on seotud oma arengus minewiku läbieludega.

Vägemine haigusel.

Suurim maine warandus on terwis. Seda peame hoidma ja hindama, ning selle eest peame olema tänulikud Jumalale. E. G. White kannatas mitmel puhul haiguse all, isegi näis ta olukord mõnikord olewat lootusetu, aga ikka andis Kõige-wägewam talle wajakliku terwise. 1853. ja 1854. aastal kannatas ta juuresti südamehaiguse all. Ta sai ainult weel istukil magada. Tema silmalaul oli paise, mida arstid ütlesid wähejaks. Arstid jõudsid selgusele, et ta on wägagi raskest olukorras ja ütlesid, et ta waewalt ellu jääb. Sellega arvestas ka White ise; ta teadis, kui ei tule kohe erilist abi, siis wariseb peagi hauda. Talle öeldi, et halvatus teda pea tabab.

Umbes kolme nädala pärast tuli halvatushoog, nii et ta oli ligi kolmikümmend kuus tundi meele-märkusetu. Selgus, et wajak pool oli halvatus ja keel liikus raskest.

Sed-wennad kogunesid, et selle pärast palwetada, kuid ta ise muutus ikka nõrgemaks. Siis räägiti Jumala töötused ja küsiti, kas ta suudab uskuda neisse. Ta tundis, et waenlane tahab teda rööwida töölt. Usk aga tärkas temas uuesti, mille peale ta sõstas oma mehele: „Ma usun, et ma saan terweks.“ Ta heitis puhkama kindlas usus, et Jisraeli Arst annab abi.

Päikesetõusul ärgates olid kõik tema walud kadunud. Talle näis, et Jumala ingel oli teda magamisel puudutanud. Tema jüdame rõhumine oli

kadunud ja ta tundis end rõõmsana ja tänulikuna. Ka kadus paise silmal paari päewa pärast.

Pärast seda külastas ta arsti, kes katsus ta tuiksoont ja ütles: „Proua, teie kehas on aset leidnud täielik muudatus.“ Hiljem ütles arst sellelegi: „Tema juhus on seletamatu. Ma ei mõista seda.“

Vägemine rongiõnnetusest.

Whitede abielupaaril tuli sageli reisida; kogudused ja usklikkude grupid kutsusid neid külastama. Töö koorem ja Jumala kutse oli neile sedawõrd tähtis, et nad andsid isegi oma lapsed teiste kaswata, et wõida takistamatult tegutseda Issandale.

1854. aastal külastasid nad Wisconsin, kuhu nad pidid sõitma rongil. Enne rongile minekut nad palwetasid tõsiselt oma reisi pärast. Mingsugune sügaw pühalik tunne täitis neid, kui nad hakkasid minema jaama. Rongil tahtsid nad ajuda esimesesse wagunisse, kus olid istmed kõrgete seljatugeodega, mis oleksid wõimaldanud öösel weidi puhata. Kuid see wagun oli täis. Nüüd pidid nad otsima kohad ühes tagumises wagunis.

Umbes wiis kilomeetrit lähtejaamast eemale jõudes tundsid nad korraga tugewat wapustust; wagun liikus edasi, siis paisati tagasi ja lõpuks jäi liikumatult seisma. Wwades akna nägid nad ühe esimese waguni otseti püsti seiswat. Sealt kostsid hädakisa ja walurajatused. Wedur oli rööbastelt maha libisenud. Wagun, milles asusid Whited, oli umbes sada jalga õnnetusest tabatud wagunite eemale seisma jäänud. Mõidagi polnud murdunud nende waguni küljes; näis nagu oleks nähtamatu käsi nende waguni lahti päästnud eelmistest, mille tõttu jäi ka õnnetus tulemata. Siin nägid nad inglite tegevust. Wagun, milles nad püüdsid leida kohta, oli purustatud. Neli inimest oli saanud silmapilksest jurma, kuna paljud olid saanud wigastada. Oli selge, et Issand oli saatnud oma ingli, et neid õnnetusest hoida.

Koosolekud nende reisi eesmärgi paigas olid õnnistusrikkad ja paljud hinged pöörasid Jumala poole. Issand tegi oma tööks tugevaks sel reisel ja aitas neid edufalt tegutseda, ehkki waenlane püüdis takistada nende tööd.

Muretsege enesele meie raamatud, mis on suurnädala puhuks odavalt saada. Hinnakiri ilmub eelmises numbris. Andke oma tellimine koguduse kirjanduskapile või liidu kirjanduslaole. Ilma tellimata neid kogudusele ei saadeta.

Rasket ja troostirikkad päevad.

Siljem tabas James White haigus: ta kõhis tugewasti ja tundis valu küljes ning tema närwid olid wapunustatud. Peale selle rõhus teda suur wõlg, mis oli tekkinud ühenduses tõe lewitamisega. Oli karta, et ta langeb peagi saagiks surmale. Mis pidi saama sel puhul ellujäänuteist: naisest ja kolmest väikesest lapsest? Kuidas katta tekkinud wõlad? Nástate jooksul oli ta kannud koormat; oli waewanud oma hinge; kaotanud oma terwise. Kas mõistis ja hindas keegi seda?

Õde White trööstis siis mõte, et Üks on, kes kõik teab ja õiget kohut mõistab. Talle on teada iga ohwer, ennastsaawat tegu ja hingepiin, mis kantakse Tema töö pärast. See kõik on üles märgitud taewastesse raamatutesse ja leiab tasumise sel päewal, kui kõik salajad asjad tehakse awalikuks. Ka näidati siis temale, et Jumala plaan on tema meest jälle terwisele aidata ja et nad peawad harjutama usku, kuna kurat püüab neid igal wiisil rünnata.

Nad hüüdsid tõsiselt Jumalat appi, ja Ta kuulis armulikult nende palwet. Mehe terwis hakkas paranema. Issanda õnnistused ja rõõmud täitsid kannatajate rinda. Oma läbielust ja tunnetest tol ajal kirjutab õde White ühele kaastöötajale järgmiselt:

„Ma olen väga tänulik, et lapsed wõiwad jälle olla minu kaitse ja walwe all. Nädalate wiisi olen tunnud nälga ja janu õnnistuse järele, ja me oleme maitseunud peaaegu katkestamatut ühendust Jumalaga. Miks peaksite allikast eemale jääma, kui wõime ometi tulla ja juua? Miks peaksite suurema leiwanälga, kui meil waraait on täis? See on täis ja hinnata wäljajagatav. Oh, minu hing, maitse igapäew taewalike rõõmusid! Ma ei taha waikida. Jumala kiitus peab olema minu südames ja huulil. Me wõime end rõõmustada õnnistegija armastuse täiuses. Me wõime oia saada tema suurest ault. Minu hing tunnustab sellest. Minu pimedus on kadunud selle aulise walguse eest ja ma ei wõi seda kunagi unustada. Issand, aita mind, et ma seda elawalt meeles peaksin. Kõrgake üles, kõik minu hinge wõimed! Ürka ja kumarda oma õnnistegijat tema aulise armastuse eest!

Meie waenlased wõiwad küll hõijata. Nad wõiwad rääkida libedaid sõnu, ja nende keel wõib leiutada pettust ja waset; kuid me ei taha end lasta kõigutada. Me teame, kellesse oleme uskunud. Me pole tühja jooksnud ega asjata töötanud. Kord tuleb arwepidamise päew, kus mõistetakse kohut kõikide peale selle järele, mis keegi ihus on teinud. See on tõsi, et maailm on tume. Wastupanu wõib weelgi suureneda. Kergemeelsed ja pilkajad wõiwad küll jumalakartmatutes muutuda häbematuks. Kuid see kõik ei pea meid kõigutama, waid me

peame jõe saamiseks toetuma Kõigewägewama kätwarrele.“

Siljem leidsid nad endale osawõtjaid sõpru, kes aitasid kanda nende koormat ja toetasid neid ka rahaliselt. Töö läks edasi uue hooga. James White wõis ka tasuda oma wõlad. Tema kõha kadus, ja mitu kadusid ka walud kopsus ning kaelas. See terwenemine oli Jumala suur hoolokanne.

Mõned aastad hiljem, 1865. aastal, tabas James White osaline halvatus. Tõsiste palwete peale wõis ta jälle hakata rääkima. Haigus kestis siiski edasi. Palwete peale tuli Issand neile õige lähedale ja nad wõisid juua tema õnnistuse kaewust. Haigena ajus ta oma ülesannete täitmisele. Neil oli kindlustus, et tööle afudes Issand annab tema mehele wajaliku terwise. Läbi lumetorni afusid nad teele. Kohale jõudes pidi wanem White koosolijatele kõnelema. Kõnelemisel kaswas ta jõud; näis nagu oleks haigus taganenud. Ta hääl muutus tugewamaks, waim selgemaks ja näowärv terwemaks. Issand oli jälle näidanud imet ja taitsnud oma tööd ning annud oma sulasele terwise, et ta wõiks olla kasulik oma perekonnas ja Issanda wiinamäel.

Üksikute elu on usu- ja sõnakuulmise-elu. Kui nad loodawad kindlasti Jumala peale ja järgiwad tema häälele, siis wõiwad alatafa weenduda, et Jumal saadab neid, kes on ta meelest armsad.

E. Mey.

* * *

Professor Morsele, kes on tegeraafi leiutaja, ütles tema sõber: Kas teie ei ole oma katsetamistel siin ülikooli ruumides jõudnud niisugusesse olukorda, et ei ole enam edasi saanud?

— Oh jaa, enam kui ükskord, wastas leidur.

— Ja mis tegite siis? küsis sõber edasi.

— Usalduses tahan teile ütelda, aga see on midagi, millest awalikkus ei taha teada. Kui ma mõnikord ei ole enam oma teed edasi näinud, siis olen palwetanud suurema tunnetuse pärast.

— Ja siis tuli selgus nagu see pidi olema? küsis sõber.

— Ja! ütles professor, ja ma wõin teile ka ütelda, et kuigi minu nimega ühendatud leidused mulle kuhjapid suurend austusawaldused, siiski mul ei ole olnud kunagi muljet, et ma olen neid ära teeninud.

— Ma kasutasin elektrit, mitte et ma sellega ületasin teised mehed, waid Jumal, kes on selle wõimaluse määranud inimeste jaoks, ja kes pidi seda kellelegi ilmutama, on arwanud heaks seda mulle ilmutada.

Kui professor esimest korda awaldas oma leidused, kirjutas ta sissejuhatuseks: Mis Jumal on annud — on jama, mis ütles Kristus: Ilma minuta ei wõi te midagi teha.

Meie kuulufuse tõde

Tõde pühapaigast on tähtsaim ja suurim Jumala ilmutus inimesoo päästmise plaanis. Dieti mõista pühapaiga tähendust tähendab ka õiget arusaamist ewangeeliumist. Seepärast on ka hingewaenlane püüdnud teha seda tähtsusetuks ja lahtlaseks. See on ka osaliselt tõrjutanud. Suuremale osale kristlastele on see jäänud ainult „juudilikuks“ mõisteks.

Alastatuhanded tagasi, kui Jumal oma wägewa käega wiis Jisraeli rahwa paganate hulgast välja, siis seadis juur Jumal oma rahwale õige jumalateenistuse keskuse ja wormi. Jumalateenistusse kuulusid koguduse telg, ülempreester, ohwer ja preestrite teenistus. Anti ka täpne kirjeldus kogudusetelgi ehitamiseks ja teenistuse korraldamiseks.

Seega oli Jisraelis õige jumalateenistuse worm ja keskpunkt. Ükski israeliit ei wõinud olla Jumala rahwa liige ega jääda selleks, kui ta ei tunnistanud seda korraldust. Kõigil pidi olema aukartus pühapaiga kui Jumala eluaseme vastu, pidid tunnistama ülempreestrit wahemeheks Jumala ja patuse inimese wahel, mõistma ohwreid oma patu asemikku, ja nägema preestrite teenistuses lepitusetalitust. 3. Moos. 17, 1—6. Kes ei tunnistanud seda, see kaotati Jumala rahwa hulgast. (Salmid 7—10).

Andes selle korralduse kõigile teadmiseks, Jumal näitas sellega, et on olemas ainult üks Jumal, üks teenistuse worm ja ainult üks kogudus, kes selles Jumalat teenib. Kõik muu oli wale ja loeti kurjade waimude teenistuseks. 3. Moos. 17, 7—10; 1. Kor. 10, 19, 20.

Äralangemine oli ka ühtlasi ärataganemine sellest keskusest. Languse ajal rahwas ehitas uued „pühapaigad“, altarid, ning määras preestrid, kes ohwerdasid „kõrgetel paikadel.“ 2. Kun. 3, 2; 1. Kun. 16, 32, 33.

Jeesuse tunnistus.

Suwitaw on nüüd tähele panna, kas Jeesus tunnistas seda keskust ja korraldust Jisraelis. Kristus ütles pidalitõwest terweks saanule: „Mine ja näita ennast preestriks ja wii and, mis Mooses on käskinud, neile tunnistuseks.“ Matt. 8, 1—4. Preestri juure pidi ka minema pühapaika, tooma ohwri j. n. e. Kristus nimetas pühapaika oma Isa kojaks. Joh. 2, 15—17.

Juuda ja Samaaria rahwa wahel oli tekkinud lahkelt ja waen küsimuse pärast, kus asub õige jumalateenistuse keskus.

Samaaria rahwas põlwenes Jisraelist, ja nad uskusid kahjukindlalt, et Abraham on nende isa. Siha poolest olid nad Abrahami sugu, kuid ära

langenud õige jumalateenistuse keskusest. Nad ehitasid endale teise keskuse Kristusimäele. Küsimus, kus on õige keskus, kas Jeruusalemmas või Kristusimäel, oli alaline tüliküsimus nende kahe rahwa wahel. (Waata: Joh. 4. ptk.).

Juudid pidasid neid Jumalast äralangenuiks ja hullemaks kui paganad. Seepärast ka Samaaria naise küsimus, et saada Jeesuselt kui juurest prohwetilt õiget wastust. (Joh. 4, 20). Jeesus wastas otsekohe, et õnnistus tuleb Juuda rahwa seast. Edasi räägib Kristus, et tuleb kord aeg, kus maa peal ei ole enam nähtawat keskust, (ei Jeruusalemmas ega Kristusimäel), waid tõsised usklikud teenivad Jumalat waimus ja tões. Sel ajal oli jumalateenistuse keskus Jeruusalemmas, aga kus asub see tänapäew? See keskus on taewas. Sellest saadik, kui Kristus suri ristil, kärises wahetekk pühapaigas lõhki. Kristus lahkus jäädawalt maisest templist, nagu ta ise ütles: „Teie koda jääb tühjaks.“

Pärast ülestõusmist käskis Kristus oma õpilasi minna kõike maailma ja kuulutada ewangeeliumi juutidele kui ka paganatele. Misjulguse jumalateenistuse keskuse peale pidid nad juhtima inimeste tähelepanu? Nähtaw oli kadunud; eeskujud aeg oli möödas, käes oli „parandamise“ aeg. Oli wäga raske pöörata juutide ja paganate pilku nähtawast nähtamatule, sest need kui teised hoidsid kõwasti kinni pühapaigast, preestrest ja ohwreist. Ümberpööranud juudid ja paganad küsisid apostlitelt: „Kus on teie pühapaik? Kes on ülempreester? Misjulguseid ohwreid te toote ja kes teeb äralepitamist?“ Mida wõisid apostlid sellele wastata? Gebrea kirjas on Pauluse poolt selgitatud seda küsimust. „See oli tähendamine selle aja peale, millal anded ja ohwrid ohwerdatasid, ... mis parandamise ajani oli pandud nende peale. Ebr. 9, 9, 10.

„Maine pühapaik ja teenistus anti „parandamise“ ajani. Me oleme jõudnud juba ammu selle aja sisse. Ei ole enam nähtawat, waid meie jumalateenistuse keskus on taewas. Ebr. 8, 1—2. „Meil on niijugune ülempreester, kes istub paremal käel juure aujärje peal taewas, kui pühade asjade ja tõise telgi teener, mis Jumal on üles ehitanud, ja mitte inimene.“

Seal on tõeline jumalateenistuse keskus. Ilma seda uskumata me ei ole kristlased. Teist keskust omada, wõi üldse mitte midagi omada, tähendab äralangemist. See on ka tulnud. Tänapäew on palju häid inimesi, kellel ei ole mingit arusaamist sellest. Seepärast on tulnud arusaamatusi, ebausk, segadusi, ning paljud ei tea mida uskuda ja mida mitte.

Õige tunne

Inimene, kes on saanud usklikuks, elab läbi jüggawa muutuse oma sisetunnetes elus. Ta loob tiheda ühenduse oma Jumalaga ja saadud õnnistused annavad talle hoopis iseluguse olemise, mis paistab filma ka teistele. Väga paljud aga puudub see elav osadus Lunastajaga, ja et näida usklikuna, tahetakse seda luua kunstlikult. Nii ütlevad paljud, et usklik peab olema kurb ja mitte iialgi naerma rõõmsalt. Säärane waade on määratul viisil kahju toonud tõe kuulutajele, sest on ju tänapäeval üldiselt läbi lõõnud waade, et usklik on peanorutaja.

Tõsi on, et Kristusest pole kuskil kirjutatud, et ta oleks naernud; küll liigutas tema südant inimeste häda ja — ta nuttis. Paulus aga ütleb: „Olge ifka rõõmsad“. Selle lause kirjutas juur apostel Wilippi kogudusele, olles ise abeldatud Rooma wangikongi ja oodates oma kurwa saatuseteostamist. Kristus oli „wainus väga rõõmus“, kui tulid tagasi jüngrid ja teatasid oma edust.

Need kaks wastand-põhimõtet näitavad, et kristlaste elus domineerivad mõlemad tundeawaldused; kuid see näitab ka, et on olemas kahesugune kurbus. Ja apostel Paulus räägib sellest 2. Kor. 7, 10 järgnevalt: „Sest kurbastus Jumala pärast saadab meeleparandamise õnnistuseks, mida ei kahetseta, aga maailma kurbastus saadab surma“.

Mis on siis maailmalik kurbastus ja mis jumalik kurbastus? Maailmas kurbastatakse selle pärast, et ei ole saavutatud oma mina rahuldust, et ei ole jõutud teatud kõrgele seisukohale, et ei ole saadud seda, mis on tahetud. See kurbastus sunnib omakasupüüdlitule tegutsemisele, mis toob tui-muse jumalikes põhimõtteis ja lõpuks igawese surma.

Kui palju lootust jääks patusele inimesele ewangeeliumis, kui kõrvaldada usk apostlite õpetuse taewasest pühapaigast? Ei jääks lootust ega lohutust. Seepärast hoiame sellest kinni ja lähme tõelisse pühapaika Jeesuse Kristuse wene läbi.

„Seepärast, wennad, et meil julgus on sinna pühapaiga sisse minna Jeesuse wene läbi, mis ta meile on walmistanud meks ja elawaks teeks, ja et meil on üks suur preester Jumala koja üle, siis lähme sinna juure tõsi südamega kindlas usujulguses... ja pangem üksteist tähele, et meie üksteist armastuse ja heade tegude poole kibutame.“ Ebr. 10, 19—24.

Tõde pühapaigast ongi meie kuulutuse peamine siin ja teistest usutunnistustest lahkumine punkt.

Jumalik kurbus haarab endasse kaks tegurit: inimese enese ja kaasinimesed. Laawet oli kurb oma pattude pärast. Ta kujutles oma ülekohut, wõrdles Jumala õigustega, ja siis lausus: „Mu elu on ära kulunud mures ja mu aastad ohkamises... mu ülekohu pärast“. (Saul 31, 11).

Me pole täielikud; meil on veel palju wigu, mis kurbastawad Jumalat ja meid endid. Kurbus oma pattude pärast aga sunnib patud maha jätma ja otsima abi Jumalalt. See toob meeleparanduse õnnistuseks. Ja nende kurbade kohta awaldas Õnnistegija õndsakskiitmise: „Õndjad on need, kes on kurbad, sest nad peawad saama rõõmustatud!“ Meid kurbi me ei näe wäljelt olekust; neil on läbielud oma Jumalaga oma südames. Ütles ju ka Jeesus: „Kui ja paastud, siis ära saa kurbwanõeliseks, et inimesed ei näe sind paastuwat, waid sinu Isa, kes on salajas.“

Ühtlasi kristlane on täieliselt kurb kellegi pärast, ja see on tema kaasinimene, kes on alles päästmata Kristuse armust. „Ma räägin tõtt oma südames, ma ei waleta mitte, et mul suur kurbus ja lõpmata walu on südames, sest mina ise soowisin ära kaotatawaks saada Kristuse käest oma wendade pärast“. (Room. 9, 1—3) Iisrael, kellele oli antud nii auhised töötused, kellel olid määratud eesõigused, oli kange ja mõistmata. Nad olid lõõnud risti oma Väastja ja jatkasid oma kangekaelset teed. Peatada tahtis Paulus igaihe ja hüüda igale, et nad hukkuvad, kui ei pööra ümber. See kurbus oma wendade pärast sundis teda tegutsema üliinimlikkude pingutustega. Mooses, olles kurb oma rahwa patu pärast, pakkus ennast ohwiriks nende eest, et Jumal wõiks neile andestada. Säärane kurbus on tingitud kaastundest hukkuwate inimeste wastu ja sunnib tegutsema nende päästmiseks. Säärast kurbust tundis ka meie Lunastaja kui ta hüüdis: „Kui mitu korda olen ma tahtnud koguda sinu lapsed otsekui kana kogub oma pojad tiibade alla, aga teie ei ole tahtnud.“ Suur usumees Spurgeon wäljendas aastakümneid tagasi oma mõtte: „Meie kaasinimeste südamete waremefeks purunemine peab wastutaja leidma ka meie hinges.“ Peame tundma kui meie ligimene on hädas. Tema kurbus peab saama ka meie kurbuseks ja õhutama meid tema päästmisele. See on jumalik kurbus, mis saadab kasu ja õnnistusi.

Olgem kurbad oma pattude pärast ja hukkaminewate kaasinimeste pärast, aga rõõmsad lootuses, et Jumal teeb meid oma rahwaks — see oleks meie õige tunne.

PIIBLIUURIMINE

Inglid meie saatjad

(1. Ebr. 1, 13. 14.).

1. J. — Ebr. 1, 13. 14. Inglid on teenijad waimud, keda Jumal läkitanud teenima neid, kes usaldawad ja teenivad Jumalat.

2. J. 1. Moos. 3, 24. Inglid ei ole õigete furnute waimud, sest nad olid olemas juba enne esimese inimese surma.

Inglid olid enne Adamat, koguni enne maailmaloomist. (Joh. 38, 3—7.). Adam loodi wähe alamaks kui inglid. (Paul 8, 5. 6.).

3. J. — Esek. 28, 14. 15. Lutsifer, kord autwäärseim ingel, oli loodud olewus. Nagu tema, nii ka teised inglid on loodud olewused.

4. J. — Esek. 10, 12. Inglid on tegelikud olewused, waimse kehaga. (1. Kor. 15, 44). Inglid on ismutanud end inimestele. (1. Moos. 18, 1—8; 19, 1—3.). Inglid sarnanewad inimestele. (Luuka 24, 4; Joh. 20, 12; Aht. 1, 9—11.).

Wiimisel päewal kui Issand tuleb, muudetakse meie libalik ihu waimseks ihuks (Wil. 3, 20; 1. Kor. 15, 44); siis sarnaneme inglitele (Luuka 20, 35. 36.).

5. J. — Ilm. 5, 11. Ingleid on uniwर्सumis palju enam kui inimesi siin maa peal.

6. J. — Mat. 18, 10. Taewane Isa hoolitseb oma laste eest. Neil igal on oma ingel, kes neid saadab.

7. J. — Paul 91, 11. 12. Ingel peab sinu eest hoolt kandma, et aidata sind eluteel taewasse.

8. J. — Paul 34, 8. Kui waritseb hädaoht wõi tuleb raskus, siis teeniw ingel, sinu ingel päästab sind (Zaan. 6, 23.) ja hoolitseb sinu eest.

9. J. — 2. Kun. 6, 16. On olemas kaks liiki ingleid: Kristuse inglid, pühad inglid, kes moodustawad kaks osa loodud inglitest, ja saadana inglid, langenud inglid, kes moodustawad ühe osa neist loodud olewustist. Iga inimene on kas heade wõi halbade inglite kontrolli all. Kui oled Jumalale sõnakuulelik, siis on sinu juures rohkem kaitsejaid ingleid kui wastaseid ingleid.

10. J. — Mat. 25, 31. Pühad inglid tulewad ühes Kristusega. Inglid on Jumala „wanakrid“ (Paul 68, 18.). Nad wiitwad õiged üles taewasse tuhanded aastaks. Neid wiitakse nagu Eliat. (Mat. 24, 31; 2. Kun. 2.)

Kas elame nii, et ingel wõib meist anda hea aruande ja et meid saaks wäärt arwatud igawese elu jaoks!

'Tee õndsusele

(L. S. — Mat. 19, 16.).

1. L. S. — Mat. 19, 16. Tähtsaim küsimus igale inimesele on, mis pean tegema, et saada igawesse ellu. Igawene elu on enam wäärt kui maailmalikud kasud. (Mat. 16, 26.). Kui kaotame igawese elu, oleme kaotanud kõik.

2. L. S. — Ilm. 21, 7. Midagi, mis roojane, ei wõi pääseda Jumala riiki; see tähendab, et peame lahti saama igast patust enne kui kõlbame igawesse ellu.

3. L. S. — Joh. 3, 3. Et saada andeks kõik oma patud, peame uuesti sündima. (Mat. 18, 3.)

4. L. S. — Ebr. 5, 9. Igawene elu antakse ainult sellele, kes sõna kuulewad.

On waia kolme asja, et saada lewitatud Jumala ees ja kõlwata taewasele kodule:

1) Pattude andeksandmist, õigetsõistmist.

2) Uuestisündimist, meeleuendust, ümberpöörmist.

3) Sõnakuulmist Jumalale, pühitsust.

Õeldeldu mõistmiseks fertiwad esile järgmised küsimused:

I. Kuidas wõin saada andeks kõik patud?

5. L. S. — Paul 32, 5. Jumal andestab meie patud kolmel tingimusel — peame kahtsema, üles tunnistama ja uskuma Jeesusse Kristusse kui lunastajasse.

Kahtselele wiib meid kurbus patu pärast. Selle kurbuise kuthub meis esile Büha Waim siis, kui laseme temal noomida. Ülestunnistamine peab olema otsekohene. (3. Moos. 5, 5.).

II. Kuidas wõin teada, et patt on andeks antud?

6. L. S. — 1. Joh. 1, 9. Vihtsalt alistuda Jumala tingimustele: kahtseada, tunnistada ja siis uskuda, et oled andeks saanud.

7. L. S. Paul 51, 9. 12. Andeks paludes peame Jumalalt paluma ühtlasi uut südant, vuhast südant.

III. Kuidas wõin saada uue südame ja uuesti sündida?

8. L. S. — Joh. 1, 12-13. Wõta Jeesus usu läbi oma südamesse, ja sünnid uuesti. Kohanda oma tahe Jeesuse tahtega, ja tema loob sinus uue südame.

IV. Kuidas wõin teada, et olen uuesti sündinud ja oman uue südame?

9. L. S. — 2. Kor. 5, 17. Kindlam tõendus uuesti sündimisest on uus elu. Wanad patused harjumused on kadunud ja me elame elu Jumalal. Asjad, millest me warem ei hoolinud, nagu piibliuurimine, palwetamine, töetunnistamine jne. on muutunud meile meeldiwaks; aga ilmalikud asjad ei huvita enam.

10. L. S. — Esek. 11, 19. 20. Jumal annab uue südame, nii et wõime olla sõnakuulelikud temale tema ettekirjutuste järele. Ja kui sul on heameel täita Jumala nõudeid, siis oledki saanud uue südame.

V. Kuidas wõin elada õiget kristlase elu?

11. L. S. — Gal. 2, 20. Elada õiget kristlase elu, tähendab olla ühenduses Kristusega. Kui oled omandanud uue südame, siis Jeesus elab sinu südames, tehes sinus seda, mis on temale meelt mööda. (Joh. 15, 4—6.)

VI. Kuidas wõin teada, et elan kristlase elu?

12. L. S. — 1. Joh. 3, 24.; 2. 3. 4. Kristlase elu on Jumala tahtmise täitmine.

Kristlase elu alus — Jumala käsk

(E. A. — 1. Joh. 2, 8—12.).

1. E. A. — 1. Joh. 2, 8—12. Selles kirjatoobas va-
neme tähele kolme punkti:

1) Jakobus kõneleb Jumala kümnest käst, sest
11. salm eitab seitsmenda ja kuuenta käsu.

2) See kirjatoob näitab, et kümme käsku ei ole nae-
lutatud ristil ühes Kristusega, vaid ta oli maksu kõi-
gile usklikule 60 aastal p. Kr. Salm 9. ja 11. ütleb, et
kes ta ühe käsu vastu ei ole, see on üleastuja. Niisiis,
Kristus ei ole kaotanud kümme käsku.

3) Kui mitte pidada neljandat käsku, siis on see
käsu üleastumine. Salm 10. näitab, et kes mingi käsu
vastu ei ole, on süüdlane — patune. Jumal soovitab
kõigile pidada ka neljandat käsku — pühitseja seitsmen-
dat päeva hingamispäevaks.

2. E. A. — 1. Joh. 3, 4. Üleastumine ükskõik mil-
lifest käst kümne seast on patt.

3. E. A. — Rooma 4, 15. Kus pole seadust, seal
pole pattu. Seadus või korrandue aga peab olema, see
on heaolu tingimus. Käst on maksu. Kümme käsku
on kirja pandud — 2. Moosese 20, 1—17. Käsuandmisel
Jumal rääkis otsest oma rahvale.

4. E. A. — Paul 111, 7, 8. Need kümme käsku
jäävad igavesti.

5. E. A. — Paul 89, 35. Jumal ei muuda ühtegi
käsku; nende maksus jääb igavesteks. Seega seitsmes
päev on ikka veel Jumala hingamispäev. Kümme
käsku keelab ebajumalate kummardamise, Jumala nime
teotamise, hingamispäeva rikkumise, vanemate mitte-
austamise, vaenu, tapmise, abielu rikkumise, warguse,
waleunnistuse, himustamise, jne. Kümme käsku õpetab
austama ja teenima Jumalat, näitab kohustusi Jumala
ja ligimese vastu. Need kohustused maksavad alati.

Peame wabet tegema kõlbekäskude ja kombekäskude
wabel. Kõlbekäskud on Jumala kümme käsku ehk Ju-
maal poolt antud kõlbeline norm. Kõlbekäskudest üleas-
tujatele maksis enne Kristust kombekäst ehk teatawate
kõmmete täitmise nõue. Kohustatud kombes olid ette-
tähduseks Kristusele ja tema tööle, ja kombekäskude
täitmisega oli kuni Kristuse ajani ühendatud patu an-
deksandmine. Kombekäskud said kaotatud ristil. (Ew. 2,
15; Kol. 2, 14—17.). Kõlbekäst aga jääb; Kristus tuli
just neid kinnitama. Apostlid juhtiwad tähelepanu küm-
nele käsule kui kristlastele maksimatele seadustele. (Ew.
6, 2; Rooma 7, 7; 13, 8—10; Mark. 2, 27, 28.).

6. E. A. — Rooma 6, 14, 15. Paulus ütleb, et
kristlased ei wõi pattu teha, käst üle astuda (1. Joh. 3,
4.). Alles armu all ei saa wabaneda neljanda käsu pi-
damisest — hingamispäewa pühitsemisest, nagu ei saa
ka wabaneda auhuse ja õiguse läbielamisest tabekanda ja

ühekanda käsu lobaselt. Issanda arm annab wadud an-
deks ja annab jõudu hoiduda patustamast, käsu vastu
ei ole, see tähendab süüaluseks ehk käsuwastuseks saamast.

7. E. A. — Rooma 3, 31. Ujuga ei ole käst mitte
tühjaks tehtud, waid just kinnitatud.

8. E. A. — 1. Tim. 14, 12. Ust ja käst käiwad käsi-
käes.

9. E. A. — Ebr. 8, 8—10. Samad käskud, mis
wanaseaduse ajal kirjutati kiwilaudadele, on uue seaduse
ajal kirjutatud kristlase südamesse. (Jer. 31, 31—34.)
Kümme käsku on nii Boja kui ka Issa käskud. (Joh. 10,
30; 14, 20, 10.). Seesuse Kristuse sõna on Jumala sõna
ja ümberpöördukt.

10. E. A. — Ebr. 5, 9. Me peame Seesuse Kris-
tuse sõna kuulma, muidu me ei saa igawesse ellu.

11. E. A. Mat. 19, 16, 17. Igawese elu saamiseks
on tarwis Jumala tabte täitmist.

Issanda päev

(S. B. — 1. Tim. 1, 10.)

1. S. B. — 1. Tim. 1, 10. Issandal on erilne päew,
mida tema rahwas pühaks peab. Esimene nädalapäew
ei ole mitte selleks, sest seda pole Issand pühitsenud ega
käskinud pühitsema.

2. S. B. — Mark. 2, 27, 28. Kui Seesus on hin-
gamispäewa isand, siis on hingamispäew Issanda
päew.

3. S. B. — 2. Moos. 20, 10. Seitsmes nädala-
päew on püha Issandale.

4. S. B. — 2. Moos. 20, 11. Hingamispäewa tu-
leb pidada neljal põhjusel: 1) Issand lõi maailma kuue
päewaga. 2) Seitsmendal s. o. nädala wiimasel päewal
pühkas Issand. 3) Ta õnnistas seitsmendat päewa ini-
mese pärast. 4) Ta pühitses ehk eraldas seitsmenda
päewa inimesele.

5. S. B. — Ew. 3, 9. Issand, kes need asjad
seadis, oli Issand Kristus, Jumala Poeg.

6. S. B. — Luuka 4, 16. Kristus ise pidas hinga-
mispäewa. Kui tahame Kristuse järel käia, siis peame
ka pidama tema päewa.

7. S. B. — Ebr. 13, 8. Kui Kristus oleks maa
peal, ta peaks jama päewa, mis pidas 1900 a. tagasi.

8. S. B. — 1. Moos. 2, 1—3. Kristus kui looja
õnnistas ja eraldas seitsmenda päewa. Nii see päew
ei ole seatud Mooselst ega kõrvaldatud Kristusest.

9. S. B. — Luuka 23, 54—56; 24, 1. Seitsmen-
dal päewal Kristus hingas hauas. Kõik tema järelkäi-
jad pidasid seda päewa, sest ta oli seda õpetanud ja pida-
nud.

10. S. B. — Efel. 20, 12. Hingamispäew on us-
tatusemärk.

11. S. B. — Jes. 66, 22, 23. Seitsmendat päewa
jaab peetud uuel maal igawesti. Seitsmes päew, Iss-
janda pühitsektud päew, ulatab kaduma läinud Eedenist
kuni uuesti ülessektud Eedenini.

**Märkige need teemid oma piiblisse; sel-
lest on teil suur waimlik vara.**

Käitumisest

Meie, kes tahame olla Jumala lapsed, peame lastma end kasvata, enne kui võime olla maailmale valguseks. On kindel, et Jumal ei tee ühtegi meist oma valguse kandjaks siis, kui oleme alles pimeduses ja soovime sinna jääda.

Keegi ei ole täiesti rippumatu oma ümbrusest. Ikka on kokupuutumist teistega ja seepärast me ei wabane vastutusest, mis meie avaldame oma sõnadega, tegudega, riietusega, isegi näoilmega. Kui tahame olla maailmale valguseks, siis peame wastama nõuetele. Kristlasele waadatakse, temalt nõutakse, seepärast tahabki Jumal, et Tema lapsed oleksid enam arenenud ja terawmeelsed kui maailma lapsed. Kristlase elu on erinev maailmast, seepärast ka nende wiisakus erineb maailmast. Nimelt sellega, et maailma wiisakus on egoistlik ja pinnapealne, kuna aga kristlase wiisakus on seesmisest wajadusest, omakasu puudmata.

Misjuguised on õiged wiisakusenõuded ja kus neid leida? Kas kasutada selleks „Moosja elu leksikoni“, wõi mõnda teist sellesarnast ramatut? Ka see ei ole paha! Kuid meie, olles Jumala lapsed, tahame olla esmalt Temast õpetatud. Laseme endale õpetada wiisakust Tema julastel.

Paulus ütles Ewewuse rahwale: „Ärge laske ühtegi nurjatumat sõna oma suust wälja minna.“ Ew. 4, 29. Nurjatumate sõnadega ei ole siin üksnes mõeldud halbu kõnekäände, waid ka esinemist, milles peitub ebawiisakus. Ka annab Paulus õpetusi noorele Timoteusele: „Ära sõitle wana meest, waid kohtle teda kui isa.“ 1. Tim. 5, 1. Wanemate kohtlemine wiisakuse mõttes on meil tänapäew sama hästi teada nagu oli tol ajal, sest selle nõude on Jumal jäädwustanud oma käsu sõnas: „Musta oma isa ja ema.“ Selle mõtte kannab Paulus üle kõigi wanade inimeste austamiseks. Sama mõtet wäljandab Jumal Moosese suu läbi: „Wana ja halli ees pead ja püüsti tõusma.“ 3. Moosj. 19, 32. Mustades wanemat inimest täidame Jumala käsku.

Nagu eelpool nimetatud, oleme ümbruskonnaga seotud, seepärast on ka wajalik, et me arendaksime oma wiisakusekombeid wiimse wõimaluseni, et wajaduse korral wõiksime olla Jumala esindajad, kes wõiwad Tema tõdesid ette kanda ka suurematele maapealsetele autoriteetidele, nii nagu jeda tegi Paulus kuningas Agrippase ees. „Ma arwan enesele õnneks, et tohin sinu ees seisda, kuningas, . . . ja palun, kuula mind!“ Ap. 26, 1 — jne. Wiisaka esinemise tõttu sai Jumala nimi austatud Pauluse läbi, ja ühtlasi kuningas oli tahtlik teda kuulama, mille tulemusena ei puudunud palju, et kuningast oleks saanud kristlane.

Sageli seisawad meie ees olukorrad, mille aitawad lahendada wiisakus ja head kombed, nagu jeda tõendab Taaweti päiwil Nabali mehe tark

naine Abigail. Oma mehe halwa käitumise tulemusel parandab ta wiisakate ja headete kommetega jeeläbi, et ta ruttab annetega Taawetile wastu ja sõnab: „Lase, palun ma, oma ümmardajat su kuuldes rääkida ja kuula tema kõnesid“. 1. Sam. 25, 24. Ta esitas oma kõne wiisakalt, mille tulemusena Taawet andis Jumalale au: „Õnnistatud olgu Jumal, kes sind mulle saatis, ja õnnistatud olgu sinu tark meel“. S. 32. 33.

Keegi ei tea, kus wõi kuidas tal tuleb esineda wõi kõneleda Jumala kutsel. Waewalt wõis aimata tütarlaps Ester, et tema head elukombed ja wiisakas esinemine saab rahwa päästmiseks. Kuninga kotta elama ajudes leidis ta armu kõigi silmis ja selle põhjus tuleb pea nähtawale tema tegudes. Et wõita oma mehe poolehoidu, muidugi selleaja kommete kohaselt, jääb ta wiisakalt ja julgelt seisma kuningakoja õue ja ootab kuni kuningas kutsub teda. Mu andes Jumalale, ja jeda ka mitte kuningale teelates, saawutab ta oma soovitud eesmärgi ja päästab oma rahwa. Estri 5.

Abrahami pidas Jumal oma sõbraks ega warjanud tema eest oma tulewikukawatust. Abraham oli ka jeda wäärt, sest tema teod annawad tunnistust sellest. Waatamata oma auwäärsele seisukohale oli ta wiisakas teekäijatele, nende lähenemisel ta ruttab wastu, kummardab maani ja sõnab: „Kui ma armu leian su silmis, siis ära mine mitte, palun, oma julasest mööda. . . . Ja Abraham kattis laua ja seisis puu all nende juures ja nad sõid.“ 1. Moosj. 18, 8. Olles teenistuswalmis ja tehes jeda südamlikkusega, andis ta tunnistuse ühendusest Jumalaga.

Täiussele wiisakuses wiib meid Kristus oma eeskujuga. Pühakiri ütleb Kristusest, „et arm oli wälja walatud tema huultele, . . . et ta mõistis sellele, kes wäsinud, õigel ajal sõna rääkida.“ Jes. 50, 4. Jumal kätib meid: „Teie kõne olgu ikka armu sees, et see oleks armas neile, kes jeda kuulwad“ Kol. 4, 6; Ew. 4, 29. Kus Kristus iganes wiibis, oli see kogudusekojas, wariseri pidulauas, teel, järwe ääres, wõi tõlneri majas, igal pool esines ta nõuetele wastawalt, kuid mõjuwalt.

Kristus, nimetades meid oma järglasteks, sõpradeks, tahab, et meie mõistaksime sellesse peidetud mõtet. Kui oleme Tema sõbrad, siis peawad meil olema ka Tema waated ja püüded, sest waewalt ilmalikus mõisteski sobiwad sõpradeks kaks erinewate waadetega isikut.

Ennast kristlaseks tunnistades, kuid tegelikult jeda mitte olles, oleme kahjulikud oma ümbrusele ja wõime paljugi õstijaid hingi wiia effiteele. Rohates inimest esimest korda, ei ole meil wõimalik kõneleda oma Jumalast ja usust, küll aga wõime wiisaka esinemisega, milles peitub südamlik olek, anda tunnistuse Jumalast.

D. Midri.

Viie tuhande söötmine

(Kõnekava piiblitunniks)

Mt. 14, 13—21.

1. Rahva kogunemine.

13. ja 14. salm: Jeesus oli oma jüngritega kõrves.

Nad olid teeninud ligimeest ja vajasid ka puhkust.

See see kurb sündmus, et ristija Johannes oli surmatud, sundis Jeesust oma jüngritega pisut eemale tõmbuma.

Rahvas ümberkaudsetest linnadest otsis teda üles ja kogunes tema juure.

Nad soovisid kuulda tema sõnu, nad soovisid tunda tema avitatavat kätt, neil oli huvi temast.

14. salm: Mida teeb Jeesus, kuuldes seda? Unustab oma kurbuse ja väsimuse.

Tema teadis rahva vajadusi ja häda.

Ta oli liigutatud nendest ja ta tuli ning avitas neid.

Ta ei saanud oma avitatavat kätt tagasi hoida, kuigi tema enda ja jüngrite hinges-oli suur mure ja kurbus.

Ta hindab ligimese häda suuremaks omast.

See on suur eeskujule meile.

Keegi meist pole ilma oma ristita.

Kõigil meil on oma mured ja kurbused.

Aga meie unustame end ja teeme misjonitööd.

Olgu see töö siis kuulutamine, haigeravi või muu.

2. 5000 söötmine — eeskujule meile.

15. ja 16. salm: Siin oli kogunenud suur hulk rahvast. 5000 meest ühes naiste ja lastega, i. o. umbes 10.000 inimest kuulsid Jeesuse kõnet.

Saabus õhtu. Tuli toiduvõtmise aeg.

Aga kõrb on ümberringi, pole kusagilt saada toitu.

See oluford on võrdlusvõtte meile.

On saabunud maailmaõhtu aeg. Maailm on muutunud waimseks kõrves. Inimkond nälgib tõe ja õiguse järele.

Kes peab neid toitma ja rahuldama?

Jüngrite ettepanek Jeesule.

Lase rahvas ära minna.

Aga kuhu pidid nad õhtul minema?

See ettepanek oli mõttetus. Meie räägime wabel mõttetuist asju. Meie ei tunne wabel oluforda õieti.

16. ja 17. salm: Jüngrite ülesanne on toita rahvast. See on alati olnud Jumala laste ülesanne.

Ühel teisel juhul Jeesus ütles: Kes on ustav ja mõistlik julane, kes perele rooga annab õigel ajal?

Paulus ütles: „Kuuluta sõna — olgu aeg või olemata...“

Adwentraraha ülesanne on nüüd, maailma õhtul, kuulutada maailmale ewangeeliumi.

Adwentraraha ülesanne on toita inimkonda. Seda teeb iga kuulutaja ja iga koguduseltige.

17. ja 18. salm: See tekst näitab aga kui nõrgad olid jüngrite võimed, et täita Jeesuse käsku, et rahuldada rahvast. 5 leiba, kaks kala, see oleks liiga vähe tuhandeile.

See meie võimed on väikesed. Meie kuulutus on liiga suur, et seda inimlikkude võimetega kuulutada.

Meil on ju maailmamisjon, ja kes sundab seda läbi wiia. Meie tuletame meele, kuidas adventlikumise pioneerid sellele suurele maailmamisjonile waatasid ja usus peale algasid.

Meil on vähe jõude, raha, — me oleme waene rahvas. Mida me peame tegema?

18. ja 19. salm: Jeesus käseb: „Looge need mulle stia“...“

Armas kaastööline Issandas, too kõik Issandale. Too seda, mis sul on: aeg, jõud, ihu või meel, waimuanded, kõneanded, piiblitöö, kirjastöö, lauluand, haigeravi... Too kõik Jeesusele.

Kui sul on ka üks ainus and, too seegi Jeesusele, ta arendab selle suureks ja võimsaks.

Anna temale, tema tööle kõik, — sest „Õndsam on anda, kui võtta!“

19. ja 20. salm: Jeesus on vähemagi ande eest tänulik. Ta hindab wäiksematki ohwrit, kui see tema riigi ja ligimese heaks tuuakse.

Ta õnnistab seda ohwrit. Ta paljundab seda, et see võiks juurt forda saada.

Mitte meie ei ole võimeks, waid Jeesus on see, kes teeb meie sees ja meie läbi.

Meie waimuandeid ja võimeid peab Jeesus pühitsema, õnnistama, paljundama, siis on nad tõhusad tööle.

Jüngrid andsid seda rahwale, mida nad said Jeesusest.

Sa ei või anda midagi head enesest.

Sa võid ainult seda head anda, mida oled Jeesusest saanud.

Sellep. küsime ikka eneselt: „Kas mul on temast saadud piha elu, misjoniwaimu, töötahet jne.“

Kui mul pole seda, siis pean seda saama Jeesusest.

3. Tulemus.

20. ja 21. salm: Kõik said toidetud. Kõik olid rahuldatud. See oli Jeesuse suur teene. See oli Jeesuse waim.

Kas saavad minu ligimesed toidetud, on minu küsimus endale ja sulle.

Kui me teeme seda, siis on sellel kahetõuline kasu. Ligimene saab toidetud ja meie isiklik osa on kaswanud. Jumala töös on ikka nii, et jagades kasvab meie waim ja waimuand.

Sellepärast jaga oma võimeid. Jaga laulu, kõnet, head elu, jne. Siis see kasvab sinus weel suuremaks.

G. Mägi.

KOGUDUSE KORD

Käesolevast numbrist alates ilmuvad „Misjoniteadetes“ artiklid koguduse korra, ametnike kohustuste, koguduse ülesannete, jumalateenistuste jne. üle, tõlgitud raamatust „Church Manual“, mis on koostatud vastavalt nõukogult General Konverentsis, eesotsas praeguse esimehe J. L. McElhany'ga, ja on tunnistatud maksvaks adventkogudustele General Konverentsi nõukogu poolt. See raamat on koostatud Pühakirja, „Tunnistuste“ ja paljude vanemate tööliste läbielude põhjal.

Hiljuti meil peetud koguduse ametnike kursused on korraldatud selle raamatu järele ja need kursused on leidnud kõikjal head vastuvõttu. Kursuste korraldajad on leidnud, et meie kogudused vajavad sellist käsiraamatut, ja et seda võimaldada, ilmuvad selle raamatu osad „Misjoniteadetes“.

Piibel ja läbielud õpetavad, et kord ja järjekindlus on vajalikud koguduse elus ja töös. „Sest Jumal ei ole mitte segaduse, vaid rahu Jumal, nõnda kui kõikide pühade koguduste sees... Kõik toimugu ausasti ja korralikult“. 1. Kor. 14, 33. 40.

Prohvetivaimu läbi on antud järgmised tunnustused sama mõtte juure:

„Meie soovime hoida read sirged, et mitte rikkuda korrapärasuse ja korra süsteemi. Seepärast ei pea korravastastele elementidele antama volitusi juhatada tööd. Me elame ajal, millal kord, kindel süsteem ja ühendus on ülivajalikud.“ — „*Testimonies to Ministers*“, lhk. 288.

„Kristuse kogudus on alatises hädaohus. Saadan püüab pillutada Jumala rahvast, seepärast ei ole küllaldane uskuda ühe isiku arvamisi ja otsustusi. Kristus soovis koguda oma järelkäijad kokku üheks koguduseks, kes austab korda, omab eeskirjad ja distsipliini, kus üks austab teist, pidades teist paremaks kui ennast. Ühendus ja usaldus on ülivajalikud koguduse eduks. Kui koguduses iga liige võtaks vabaduse tegutseda isevalitsevalt teiste üle, valiks isemeelse suuna, kuidas võiks siis kogudus olla kindel kiusatuse ja hädaohu tunnil? Koguduse edu ja olemasolu oleneb tema liikmete täpsusest, ühendatud ettevõttest ja vastastikusest usaldusest.“ — „*Testimonies for the Church*“, III, lhk. 445.

Loodan, et meie kogudused ja ametnikud huviga jälgivad neid kirjutusi ja tegutsevad selles vaimus.

E. Mägi.

★

Organisatsiooni kava

— „Sest otsekui meil ühes ihus on palju liikmeid, aga kõigil liikmeil ei ole ühesugust tööd, nõnda oleme meiegi mitmed üks ihu Kristuses; aga igauks enese kohal oleme üksteise liikmed.“ Rooma 12, 4. 5.

„Sest otsekui ihu üks on, ja temal on palju liikmeid; aga kõik selle ühe ihu liikmed, mida on palju, on üks ihu, nõnda ka Kristus.“ 1. Kor. 12, 12.

„Aga teie olete Kristuse ihu ja liikmed, igaüks oma osa poolest. Ja Jumal on mõningad koguduses seadnud esmalt apostleiks, teised prohvetiiks, kolmandad õpetajaiks, pärast vägevad teod, pärast annid terveks teha, avitajad, valitsejad, mõnesugused keeled.“ 1. Kor. 12, 27. 28.

Organisatsiooni eesmärk. — „Kui meie liikmete arv kasvas, oli selge, et ilma organisatsioonita tuleks segadus ega saaks tööd edukalt edasi viia. Et ette valmistada kuulustööks, et viia tööd uutele põldudele, et ära hoida nii kogudusi kui ka jutlustajaid eksisammudest, et kaitseda koguduste varandusi, et levitada tõde trükitööde kaudu ja paljudel teistel põhjustel organisatsioon oli möödapääsematult vajalik.“ — „*Testimonies to Ministers*“, lhk. 26.

Organisatsioonita ei saa läbi. — Ärgu keegi omagu mõtteid, et me saaksime läbi ilma organisatsioonita. On nõudnud väga palju uurimisi ja palju palveid, et saada selleks tarkust, ja me teame, et Jumal on vastanud ja õpetanud kuidas ehitada sisemist korda. See on ehitatud Tema juhatusel ning suure ühenduse ja võitluse läbi. Ärgu keegi meie vendadest olgu nii mõistmatu ega püüdku maha kiskuda korda, sest siis viid asjad sellesse olukorda, millest pole uneski näinud. Issanda nimel ma kuulutan sulle, et tuleb korda hoida, tugevaks teha, üles ehitada ja kinntada.“ *Sealsamas*, lhk. 27. 28.

Viis astet meie organisatsioonis. — Kogudus on üksikisikute (indiviidide) ühendus. Üheskoos nad omavad ühesuguse usu- ja põhiõpetused. Kui kõik need üksikisikud elaksid üheskoos, siis oleks organisatsiooni korraldamine lihtne, aga et nad on laiali paljudes maades, siis on nii mõnedki sammud vajalikud korraldusteks ja ettevõteteks.

Meil on olemas viis astet üksikisikust kuni koguduse töö ülemaailmse organisatsioonini.

1. *Kogudus* — on üksikisikute-usklikkude ühendatud kehastus.

2. *Koguduste liit*, ka *misjonipõld*, on ühe riigi, provintsi, territooriumi või piirkonna koguduste ühendatud kehastus.

3. *Unioon* — on liitude või misjonipõldude ühendatud kehastus laiemal maa-alal.

4. *Divisjon* — on laiem osa või ala General Konverentsist; ta koosneb unioonidest, kuhu kuuluvad koguduste liidud ja misjonipõllud.

5. *General-Konverents* — on adventrahva üldkehastus; ta koosneb kõiges maailmas asuvatest kogudustest.

Selline ühendusjoon jookseb koguduse, koguduste liidu, uniooni ja divisjoni organisatsioonidest läbi ja ühendab adventusklikud üle kogu laia maailma General Konverentsi ühiseks kehastuseks.

General Konverents on kõrgeim autoriteet. „Mulle on näidatud, et inimese isiklikule arvamisele ei pea takistusi tehtama. Aga kõrgeima autoriteedi, mida Jumal omab siin maa peal, — General Konverentsi — otsuste kohta, kui need on maksma pandud, ei pea enam arvesse võetama eriarvamisi, vaid neile peab piir ette pandama.“ — „*Testimonies for the Church*“, III., lhk. 492.

General Konverentsi ettevõteted loovad ühendusi organisatsioonide vahel. — „General Konverents on kõrgeim organisatsioon meie ülemaailmse töö administratsioonis, kes loob uusi seaduslikke organisatsioone eriliste huvide edustamiseks mitmesugustes piirkondades maailmas; seepärast on mõistetav, et kõik seaduslikud organisatsioonid ja asutused kõiges maailmas tunnustavad General Konverentsi peakoosolekute otsusi ja peakoosolekute vaheaegadel nõukogu otsusi, seega General Konverentsi kui kõrgemat autoriteeti, peale Jumala. Kui keruvad arusaamatused organisatsioonides ja asutustes või nende vahel, siis on ette nähtud lahendamine anda järgmisele kõrgemale organisatsioonile, kuni General Konverentsini. General Konverentsi peakoosolekute vaheaegadel väike nõukogu kui autoriteet peab otsustama kõik küsimused, ükskõik millistena need ilmuvad; muidugi neid otsusi võib üle vaadata General Konverentsi peakoosolek või täieline nõukogu.“ — „*Constitution, By-Laws, and Working Policy of the General Conference*“, lhk. 21 (1930. a.).

Koguduse valitsemise neli viisi. — Maailmas on olemas neli viisi koguduse valitsemiseks, mis lühidalt kokku võetult oleksid järgmised:

1. *Omavalitsuslik viis* — kus koguduse juhtimine ja valitsemine on kohaliku koguduse üld-

kogu kui kõrgeima võimu ja lõpliku otsustaja käes.

2. *Esinduslik valitsemisviis* — on koguduse valitsemise moodus, mis tunnustab rahva õigusi ja samal ajal koguduse esindajate — saadikutekogu autoriteeti koguduse valitsemises; esindajate kaudu kogudused moodustavad liidu.

3. *Prelaatlik valitsemisviis* — on koguduse valitsemine piiskoppide kaudu, harilikult kolme liiki jutlustajate — piiskoppide, preestrite ja diakonide kaudu.

4. *Paavstlik viis* — on Rooma Katoliku Kiriku valitsemisviis. Kõrgeim autoriteet on koondatud Rooma ülema preestri — paavsti kätte, ja temast väljudes valitsetakse kogudust kardinalide, ülempiiskoppide, piiskoppide ja preestrite kaudu. Kohalik kogudus või üksik liige ei oma hääleõigust koguduse administratsioonis ehk valitsuses.

Esinduslik valitsemisviis. — Adventkoguduse kehastus on korraldatud esindajate kaudu. Igal koguduseliikmel on täieline õigus kaasa hääletada koguduse ametnike valimise puhul, samuti kaasa hääletada koguduse tegevuse asjus, liikmete vastuvõtmisel ja väljaheitmisel, jne. Kogudused valivad saadikud koguduste liidu koosolekule saatmiseks ja volitavad need saadikud autoriteetseiks esindajajaks liidu ametnike valimiseks ja liidu muude asjade ajamiseks. Sama plaani järele käiakse liidus, saates oma saadikud uniooni koosolekule, ja samuti talitatakse divisjonis, saates oma saadikud General Konverentsi koosolekule.

Esindajate ehk saadikute valimine. — Jumala töö on niivõrd tähtis, et väljavalitud mehed peavad minema saadikuiks konverentsidele. Need peavad olema proovitud ja läbikatsutud mehed. Nad peavad olema usaldusväärsed mehed. Saadikute valimine konverentsidele on üks väga tähtsaid asjaolusid. Need mehed peavad panema plaane, mida tuleks ette võtta töö edustamiseks, sellepärast nad peavad olema targa mõistusega mehed, kes on võimalised tööd edasi viima edust edusse.“ — „*Testimonies for the Church*“, IX, lhk. 262.

„Igal liikmel koguduses on hääleõigus koguduse ametnike valimisel. Kogudused valivad liidu ametnikud. Liitude poolt valitud saadikud valivad uniooni ametnikud, ja unioonide poolt valitud saadikud valivad General Konverentsi ametnikud. Sel moel igal liidul, igal asutusel, igal kogudusel ja igal liikmel, olgu otseselt või oma esindajate kaudu, on hääleõigus nende valimisel, kes peavad vastutust kandma General Konverentsis.“ *Sealsamas*, VIII, lhk. 236. 237.

Koguduste liidu konverentsi koosolekutele saadetavate saadikute arv on mitmesugune, olenedes liidu põhikirjast. Kui on saabunud aeg

saadikute valimiseks, koguduse ametnikud peavad selle asja tooma koguduse ette. Selleks võib valida eriline nõukogu, kes nimetab saadikud, või koguduse nõukogu palutakse nimetada saadikud. Mingisugust poolehoiulist suunda ei tohi tulle selle töö sekka. Vagased, usklikke ja ustavaid mehi ja naisi, kellel on võimalus minna konverentsi koosolekule, peab nimetatama saadikuks.

Kui nimetusnõukogu või koguduse nõukogu on korraldanud oma töö, siis ta peab aru andma kogudusele, nimetades isikud, keda ta paneb ette. Kogudus hääletab siis nimetatud isikute üle. Pärast hääletamist koguduse kirjatoimetaja koostab saadikute nimistu ja saadab selle liidu kirjatoimetajale. Isikud, kes on valitud sellele vastutusrikkale tööle, on sellega kogudust esindavad saadikud, et ühineda teiste koguduste saadikutega liidu konverentsil, et valida liidu ametnikud ja korraldada teisi töid konverentsil. Koguduste liidu konverentsi tähtaeg on harilikult kaks aastat. Mõnel juhul on see üks aasta.

Uniooni konverentsi tähtaeg on harilikult neli aastat. Saadikud uniooni konverentsile valib koguduste liidu konverents ehk peakoosolek.

Divisjonid on General Konverentsi jaotused või osad, ja nende ametnikud valitakse General Konverentsi koosolekul.

General Konverentsi tähtaeg on neli aastat. General Konverentsi põhikiri, 3. artikkel, annab järgmised juhatused esindajate saatmiseks:

1. osa: Selle konverentsi liikmestik koosneb:

a. Need unioonid ja unioonimisjonipõllud, mis on korrapäraselt organiseeritud ja seaduslikuks tunnustatud General Konverentsi koosolekul, või mida peab sellel koosolekul seaduslikult ja korrapäraselt organiseeritama.

b. Need koguduste liidud ja misjonipõllud, mis ei kuulu mõne uniooni või unioonimisjonipõllu alla, mis on aga korrapäraselt organiseeritud ja seaduslikuks tunnustatud General Konverentsi koosolekul, või mida peab sellel koosolekul seaduslikult ja korrapäraselt organiseeritama.

2. osa: Hääletajad sellel konverentsil on järgmised:

a. Üldsaadikud.

b. Korralised saadikud.

3. osa: Üldsaadikud on:

a. General Konverentsi nõukogu liikmed ja need divisjonide nõukogude liikmed, kes ei ole General Konverentsi nõukogu liikmed.

b. Need General Konverentsi misjonipõldude esindajad ja töö üldosakondade ning asutuste esindajad ja need töölised ning sekretärid, kes peavad saama saadiku volituskaardi General Konverentsi nõukogult, kellede volituskaart tuleb kinnitada General Konverentsi koosolekul. Kui mingit teist moodust pole ette nähtud, siis

nende saadikute arv ei tohi tõusta mitte üle 25% saadikute üldarvust.

4. osa: Korralised saadikud on need isikud, kes divisjonide nõukogude ja unioonide nõukogude poolt on aegsasti soovitatud.

5. osa: Iga divisjon on õigustatud saatma iga oma uniooni kohta ühe saadiku ja oma unioonide piirkondades iga tuhande liikme kohta ühe saadiku.

6. osa: Igal unioonil, oma liikmete arvule vaatamata, on oma esimehe ettepanekul õigus saata üks saadik, ja tema piirkonnas asuvate iga liidu kohta üks saadik, ja oma liikmestiku iga tuhande või selle osa kohta üks saadik. Juhul, kui unioonid töötavad otse divisjoni nõukogu all, siis nende saadikud saadetakse divisjoni nõukogu nõusolekul ja neid loetakse divisjoni saadikute hulka." — „*Constitution, By-Laws, and Working Policy of the General Conference*“, lhk. 3. 4 (1930. a.).

See kooseis on selle pärast, et esindada ülemaailset tööpõldu. General Konverentsi ametnikele ja nõukogule on sel moel antud volitus juhatada koguduse tööd kogu laias maailmas.

Saadikute kohustused. — Saadikud konverentsi või muile ametlikele koosolekuile ei ole valitud esindama mitte ükski oma kogudust või koguduste liitu, kes neid valis. Kui nad on ametlikult kokku tulnud, siis peab neil olema ülevaade tööst kui tervikust, meeles pidades, et nad on vastutavad töö edu eest üldse. Ühegi koguduse või liidu saadikutele ei ole lubatud oma häält peale suruda tervikule. Samuti mõne suure koguduse või liidu saadikutele ei ole lubatud mingisuguseid eesõigusi konverentsi ehk liidu koosoleku juhtimises. Iga saadik peab end paenutama Püha Vaimu juhtimise alla ja andma oma hääle kooskõlas parima valgusega, mis tal on. Kui mingi kogudus, keegi liidu ametnik püüab peale suruda oma häält mõnele saadikute grupile, siis sellised isikud ei ole väärilised edasi olema koosolekul.

Liidu ametnike vastutused. — Kohalikul kogudusel ei ole mõjuvõimu väljaspool oma piirkonda. Tema ühineb konverentsil ehk liidu koosolekul saadikutekoguga ja annab mõjuvõimu ning vastutuse liidu ametnikele ja liidu nõukogule juhatada tööd konverentsi kokkutulemistele vaheaegadel. Need ametnikud on vastutavad liidu kui terviku ees, aga mitte mõne kohaliku koguduse ees.

Liidu nõukogu kohustused. — Liidu nõukogu valitakse konverentsi koosolekul. Need liikmed juhivad tööd konverentside vaheaegadel. Liidu nõukogu liikmed ei ole valitud esindama kogudusi, kuhu nad kuuluvad, ega ka mõnda maa-ala liidus; vaid iga nõukoguliige peab oma valimise järele vastutust tundma

töö huvide kohta kogu liidus. Nende otsustamist ja hääleõigust ei pea kontrollima ega mõjutama ei ükski kogudus, grupp või isik. Pärast palvet ja hoolast uurimist peab nõukogu jõudma iga asja kohta töö juhtimises oma otsusele. Liidu ametnike kohustus on koostada läbivõetavate asjade kava, muretsedes küllaldast informatsiooni asjade kohta, mis tulevad nõukogudes arutusele.

Ise-asutatud organisatsioonid. — Mingisugust ise-asutatud või omaette organisatsiooni koguduses ei ole lubatud ega tunnustatud. Kogudus kui korrapärane organiseeritud koondis on ainus tunnustatud kehasutus. Ta teeb ettevalmistusi kõigile temas lubatuile organisatsioonidele, nagu hingamispäevakoolile, sisemisjoni-osakonnale, misjoni-vabahtlike-osakonnale, jne. Koguduse tööd juhitakse tema korrapäraselt organiseeritud viiside ja valitud ametnike läbi. Igal liikmel on ühesugune õigus koguduse kehatsuses. Ühelgi liikmel või liikmete grupil ei ole õigus asutada ega edustada koguduse sees mingisugust omaette ise-asutatud organisatsiooni, et korraldada või olla vahetalitajaks koguduse või liidu töös. Selline suund tekitaks parteilisuse ja looks ebater-

ve olukorra asutuste vahele ja takistaks kontrollida ja juhatada nende tegevust ja ettevõtteid koguduses. Kui koguduse liikmed edustavad sellist erakondlust või võtavad osa sellistest liikumistest või organisatsioonidest, siis tuleb neid koguduse korra või distsipliini alla pae-
nutada.

Divisjoni nõukogu võib muuta plaane, arvestades kohaliku olukorraga. Misjonimaadel on mõnikord vajalik ette võtta teatud muudatusi üldplaanides ja meetodides, arvestades kohalike olukordadega. Kus need näivad vajalikud, divisjoni nõukogu otsustab muudatuse ja soovitab seda oma alla kuuluvatele põldudele; nii võib igas divisjonis ette tulla omapärasusi töö korralduses.

*

Järgmine peatükk sisaldab koguduse ametnike kohustusi ja vastutusi ning töö edustamise kavu. Selles peatükis puudutatakse iga ametniku kohustusi ja õpetatakse nende ülesandeid, ühtlasi esitatakse iga osakonna ülesandeid ja kavu. See on pikem peatükk ja ilmub kahes või kolmes numbris. Jälgige neid artikleid, et paremini teenida kogudust ja liikumist.

Esimehe külastused kogudustes

Meie koguduste liidu esimees E. Mägi on käesoleval talvel külastanud rea kogudusi ja gruppe. Märtsi lõpuks saab temal külastatud 36 kogudust ja gruppi, kokku 44 korda; jääb külastada veel 19 kogudust ja gruppi, mida loodab fewadeks läbi käia.

Esimehe külastused on olnud järgmistel:

Rakveres, 1.—3. detsembril — koguduse ametnike kurgustel.

Narvas, 4.—6. detsembril — koguduse ametnike kurgustel.

Skodsborgis, 12.—14. detsembril — B. E. divisjoni nõukogu istungil.

Tartus ja Pufas, 6. ja 7. jaanuaril.

Walgas, 8. ja 9. jaanuaril — aastawalimistel.

Untslas, 10. jaanuaril — aastawalimistel.

Walgas ja Tartus, 11. ja 12. jaanuaril.

Wärnus ja Wändras, 22.—30. jaanuaril — aastawalimistel ja koguduse ametnike kurgustel.

Kilingi-Nõmmel, 31. jaanuaril.

Tallinnas, 1.—3. veebruaril — korraldamas töid, mis äraolekul kogunenud.

Rakveres, 4. ja 6. veebruaril — aastawalimisi ja püha-õhtu-söömaaga korraldamas.

Tapaal, 5. veebruaril — aastawalimisi ja püha-õhtu-söömaaga korraldamas ning piiblitööst E. Kana kogudusewanemaks õnnistamas.

Sõhwis, 7. veebruaril — aastawalimisi ja püha-õhtu-söömaaga korraldamas.

Türil, 14. veebruaril.

Vaides, 15.—20. veebruaril — koguduse ametnike kurguste ja koguduse elu korraldamas.

Suure-Saanis — 21. veebruaril.

Wiljandis, 22.—24. veebruaril — koguduse ametnike kurgustel.

Ubias, 25. veebruaril.

Bõltsamaal, 26. ja 27. veebruaril.

Aidus, 28. veebruaril.

Tartus, 1. ja 2. märtsil.

Erilisi tähtpäevi

Rooroo päew — Märts 13.

Rooroo pühendusnädal — Märts 13.—20.

Suur-Nädala päew — Aprill 4.

Suur-Nädala töö — Aprill 4.—10.

Ohvirinädal — Mai 8.—15.

Kristliku hariduse päew — Juuni 5.

Kristliku misioni päew — Juuli 3.

Lõikustänu avapäew — August 28.

Lõikustänu töö aeg — August 29. — Okt. 10.

Kirjandusewangelistide päew — November 6.

Valvenädal — Detsember 4.—11.

Tuleb korraldada oma perekonnakirjad

Kõik Eesti kodanikud on seadusega kohustatud korraldama oma perekonnakirjad. Kes pole seda teinud, neil tuleb teha käesoleva aasta jooksul. Viimaseks tähtpäevaks on 1. jaanuar 1938. Perekonnakirjad korraldatakse kohaliku omavalitsuse perekonnaseisuametniku juures, — linnas perekonnaseisumetis, maal walla- või alevivalitsuses.

Wajalikud dokumendid sünni, abielu või surma kohta saab sealt, kuhu keegi tol ajal kuulus, see tähendab, kus toimiti wastawad registreerimised. Perekonnakirjade korraldamiseks vajalikkude dokumentide wäljaandmisest pole kirikuõpetajal õigus ära öelda põhjusel, et ei ole kiriku liige.

Kende juhtumite kohta, mis on registreeritud meie koguduses, võib wälja anda tunnistus; wabest nõutakse ka kaht tunnistajat akti koostamiseks perekonnaseisumetis. Ka koostatakse tunnistajate waral akti perekonnaseisumuudete andmete wuudumisel.

Perekonnakirjade korraldamiseks perekonnakirjade wäljatõõtmine ei awalda mingit mõju kuuluwusele või mittekuuluwusele kiriku liikmeskonda. Kes ei soowi

jäada kiriku liikmeks, peab lahkmiseks esinema kirjaliku loowiga kiriku õpetajale.

Selle perekonnakirjad on korraldatud, need saawad edaspidi tarwisminewad tunnistused wastawast perekonnaseisumetist.

Kullamaalt.

Kullamaa kogudus on olnud juba üle 10. aasta adventrahwa peres. Liikmed on ustawad ja püüawad wõidelda üksmeeles ja armastuses. Koguduse juhiks on olnud kogu aeg Gustaw Horst. 4. webruaril s. a. ta pidas oma 60. aasta sünnipäewa. Üle selle tähtsa eluaasta astudes wahetas ta ka oma nime, wõttes uueks nimeks *R a i e s m a a*. Annaks Jumal talle palju jõudu ja õnnistust edaspidigi tegutseda koguduse heaks käekäiguks. Võiks see kogudus kullana hülata Jumaal riigis!

R.

Kirjandusewangelistide kofutulek leiab aset 19. aprillil s. a.

Süha-õhtu-söömaaja viin

Oleme leidnud, et mitmed kogudused walmistawad püha-õhtu-söömaaja wiina kirssidest, waarikatest, mustajõstardest ine. See ei ole õige teguwis. Püha-õhtu-söömaaja wiin olgu walmistatud ainult wiinamarjadest või rosinatest, ja kui neid pole, siis pole ka wõimalik pidada püha-õhtu-söömaaga seni, kui jälle saab neid marju.

Evangeeliumis leiame, et wiin, mida Jeesus kannatuse õõl jagas oma jüngeritele, oli walmistatud wiinamarjadest, sest ta wõrdles oma werd sellele marja mahlagaga ja ka ennast selle puuga. (Matt. 26, 29; Joh. 15, 1.)

Wiinamarja wiin olgu muidugi käärinata, s. t. alkoholit. Teda walmistatakse järgmiselt:

Wiinamarjad nopitakse ettevaatlikult kobara küljest ja pestakse puhtaks jaheda weega. Selle järele asetatakse marjad keema wähele weega ja keedetakse seni, kui marjad on lõhnenud ja mahl wälja tulnud. Siis furnatakse wiin läbi riide ja wiin ongi walmis. Suhrut pole peaaegu wajagi, sest marjad on küllalt magusad.

Rosinatest walmistatakse wiina peaaegu sama moodi, ainult selle wahega, et pärast rosinat pesemist walatagu puhast wett rosinatele nii palju, et weji katab rosinad ja lastagu marjad enne keema panekut 6—8 tundi wees liguneda. Siis keedetagu sama weega.

Nüüd, kus wiinamarjade hind langeb, on soowitaw wiina terweks aastaks walmis teha. Walmistamise wiis jessel juhul on pisut teistugune, millest wäga täpselt peab hinni peetama.

Pärast marjade puhastamist ja pesemist tuleb nad keema asetada wähele weega. Suhrut ei tohi sügugi juure lisada. On marjadest wiin wälja keenud, furnatakse wiin läbi puhta riide ja asetatakse uuesti keema.

Samal ajal peawad teises katlas hoolega pestud paarjad wäikejed pudelid keema 3 tundi ja weel ühes kolmandas katlas pudeli forgid ja kulp sama palju aega

(3 tundi). See tähendab, need asjad pannakse juba enne wiina walmistamise algust keema.

On nüüd wiin teist korda s. o. pärast furnamist keenud pool tundi, siis ammutatakse ta samal pliidil kuumalt ja keewalt pudelitesse ja pannakse pudelile ka kobe kork peale. Korki ei tohi käes ümberringi katsuda, waid ainult ülemisest servast hinni hoida ja pudelile suruda, Varem on seda teha sellekohase forgisuruga.

Seni kui pudelit pliidilt ära wiiakse või mingit muud toimingut tehakse, asetatakse kulp, millega ammutada wiina, jälle keema wette, mitte aga kusagile mujale. Beetagu meeles, et kõik ained ja asjad peawad selle toimumingu ajal keema. See on sellepärast, et pistikud ei saa siis tekkida wiinasse.

On wiin pudelites, siis sulatatagu kirjalatti või waha pudeli forgile, lastagu jaheneda ja wiidagu seisma külma keldrisse või mujale jahedasle kohta.

Selline wiin võib seista aasta ja rohkem, aga pandagu walmistamisel tähele, et kõik oleks toimitud täpselt nii, et pistikud ei saaks kuidagi alles jääda. ()

Rosinatest võib walmistada wiina tagatwaraks samal moel.

Kui pärast ofasaamist peaks olema wiina rohkem järele jäänud, siis keedetagu see uuesti mainitud eeskirjade järgi. On aga wiina pisut järele jäänud, siis walatagu see kusagile aeda või mujale puhta mulla peale. Ülejäänud leib pandagu puhtasse paberisse ja põletatagu ära. Ei ole mitte hea ega ilus, et hiljem kusagil tagatoas ülejäänud ained ära süüakse ja juuakse. Ka ei sünni jätta aineid haigele hiljem tarwitamiseks, kui talle koju mindi ofasaamist jagama. Haigele wiidagu nii palju leiba, mida ta kõik ära tarwitab ja wiina samuti, mida ta kõik ära joob. Peaks aga haige juures ka üle jääma ja enam pole kellelegi püha-õhtu-söömaaga jagada, siis toimitagu ülejäägiga samuti nagu eelpool juba mainitud.

Selged waimupildid.

Õpetaja peab tundma seda, kas tema õpetamine loob huvi või mitte. Iga lugu piiblist peab esinema tõelisena; vastasel korral on õpetus kaotatud. Sa pead nägema kirjeldatud sündmust. Uuri ümbritsemaid olusid, iseloomusid, mis igaüks tegi ja ütles, kuni see lugu paistab sulle kui eisenähtud tõsiasi! Kord kutsuti keegi õpetaja ühe haige lapse juure. Õpetaja rääkis lapsele Jeesuse armastusest, jutustades kuidas Snnistegija võttis väikeised oma põlvele ja õnnistas neid; kuidas Ta armastas neid ja tahtis näha neid oma läheduses ning joowis neid päästa. Laps kuulas tähelepanelikult. Kui lugu oli lõppenud, siis waatas ta üles jutustajale näkku ja küsis: „Kas Jeesus on tõesti ol-

nud?“ „Mis ja mõtled, armas?“ sõnas sõbralik külaline, „muidugi Ta on tõesti olnud.“ — „Hea küll siis,“ sõnas küsija, „ma mõtlesin, et Jeesus on samuti usust tehtud nagu Santa Claus ja Jack Frost.“

Õppetüki aine uurimine kuni viimase üksikasjani on vajalik, kui õpetaja tahab, et noor õpilane näeks õppetükis käsitatud sündmust või olukorda. Waimupilt peaks olema kindlatud tõsiasiadele, ning ühelgi kirjeldusel ei peaks olema aluseks ainult ettekujutus. Si peaks püütama jutustada ainult mingit lugu, waid peaks jutustama elustatu sündmust. Kuid seda saab teha ainult siis, kui ollakse õppeaines üsna kindel.

Iga kogunud lasteõpetaja hindab hea pildi, joonistuse, maakaardi või teiste nähtavate asjade väärtust, mis teenivad abinõudena õpetamisel. Kõik õpetajad ei mõista küll hästi seda meetodit, kuidas nähtavate asjadega kujutada ja luua waimupilte ning kujutlusi. Ka ilma nende abinõudeta peab õpetaja võima luua waimupildi lapse silme ette; kui ta ei saa seda, siis ta ei suuda üldse kõita lapse tähelepanu. Nende waimupiltide mõju on sõltuvalt õpetaja täpsusest ja ettekujutusvõimest. Jutustatud lugu võib õppetükki, mis on jäänud juba wanaks ning on kaotanud oma jõu lapse tähelepanu tõmbamiseks, nõnda walgustada, et see loob lapse meele uued ja ilusad waimupildid, mis jätavad sügawa ja püsiva mõju.

Üks peamisi vajadusi waimupildi loomiseks on üksikasjadesse tungimine. Pikk üksikasjade kirjeldamine on wäsitaw täiskaswanutele, kui seda aga tehakse elawal wiisil, siis on see meeldiw lastele. Ühe nii lihtsa tegemise kirjeldamine, nagu paadi wettelükkamine, kinditab seda tõsiasi tabawalt. Kui jutustame seda sündmust täiskaswanule, siis oleks sellest küllalt, kui nimetame peajooned kõige lihtsamas vormis, sest üksikasjad on juba mõistetawad. Jutustades seda lugu, laps on palju rohkem huvitatud siis, kui selle waimupildi anname talle üksikasjades järgmiselt:

„Mees läks alla rannale ja leidis seal paadi. Paadi üks ots, esimene osa, mida nimetatakse paadi ninaks, seisis kaldal kuitwa peal, pisut liiwasse wajunud. Paadi teine ots lebas wabalt weel, liikudes tasaselt lainetega edasi-tagasi. Kisti üle paadi olid istmed, nende istmete peale oli pandud kaks aeru. Mees astus üle paadi nina paati. Paat seisis liiwal kinni, nii et ei wajunudki mehe all. Mees võttis nüüd ühe aeru ja hakkas seda wastu kallast toetades lükkama, et sel teel tõugata paat wette. Kuna ta ise aga seisis paadi ninas, siis tema raskus jurus paadi kõwasti wastu liiwa, nii et ta ei saanud seda liikata minema. Siis, astudes üle istmete, läks ta paadi teisi otsa. Paadi teist otsa nimetatakse päraks. Paadi pära wajus pisut alla ning paat kaldus järsku teise külje poole, kusjuures libisema hakkas see aer, mis seisis wabalt istmetel. Paadi tagumise otsa all

A. Nuka lahkus kodumalt

A. Nuka lahkus Gestist 14. weebbruaril, et minna Aafrikasse, Sierra Leone'sse, oma endisele tööpõllule. Töö mustade keskel on saanud öde Nukale armisaks. Ta rääkis alati hutwiga ja soojalt sealsest tööst, ja kui nüüd talle awanes võimalus tagasiõiduks, siis haaras ta heameelega kinni sellest võimalusest. See töökoht pole soodne; eriti kliima on tappew. A. Nuka lahkus usus, et järgneda Snnistegija kutsule.

Meil on kahju lahkuda temast. Ta oli meie kogudustele abiks, eriti noortele ja junioridele. Kuid me teame, et igaüks peab töötama seal, kus Issand teda wajab. Nüüd on meil, kuna Gestis tööline on jälle Aafrikas, küllalt põhjust walwes mõelda sellele maale. Snnistagu Issand A. Nukat ja tema tööd seal kaugel maal!
E. R.

Surmas lahkunud

Lühikeste raste haiguse järele läks 6. weebbruaril õndjas lootuses publama Rosalie Uueni, Wiru-Koela grupi liige. Lahkunu tegi töötuse Jumalaga 1933. a. ning pidas seda ustawat.

Trööstigu Issand leinajaid!

M. R.

Surm lahutas 4. weebbruaril Tallinna 2. kogudusest Anna Timberg, 74 aastat wana. Surmahaigus oli tema esimene ning wiimne haigus. Kuigi ta oli aastatelt wana, siiski oli noorulikult tugew ja tegew.

Õndjad on need, kes Issandas surewad.

Juhime tähelepanu sellele, et käesolewas numbris on alustatud artiklite seeria „Koguduse lord“. See on General Kontverentii poolt wäljaantud raamatu „Church Manual“ (Koguduse käsiraamat) tõlge, mille on teinud E. Mägi. Need artiklid on wäga tähtsad ja tarwilikud meile igaühele oma koguduse põhimõtete tundmiseks.

ei olnud midagi muud kui wesi, seepärast ta oligi nii kõi-
kuv. Mees astus ettevaatlikult edasi, ja kui ta seisis
kindlast paadi paras, siis wõttis ta oma aeru jälle kätte
ning lihtsasti paadi minema. Paadi nina sobises aeglaselt
mööda liiwa wette ning järgmisel hetkel paat oligi wa-
balt ujumas wee peal."

Niisugune üksikasjaline tegewusekirjeldamine,
nagu eelpool toodud loos, on kohane paljudele
piiblikirjutajatele. Opetaja peab püüdma
saada sünnimusest õige mulje. Siis peab ta kõige
usinusena koguma selle sünnimuse õigeks kirjelda-
miseks nii palju ainet, kui iganes võimalik. Mida
ei juuda anda teadmise ja kogemuse, seda peab
tooma ettekujutus, nii et õpetajal oleks selge, aru-
saadaw ja kindel idee sellest sünnimusest, mida ta
tahab kirjeldada. Siis peab korralikus keeles, lõ-
busjal ja elawal wiisil joonistama seda pilti kuni
see on selgelt jäädvustatud lapse meele.

Reidsammu põhiseadusi võib tarwitada ka täis-
kaswanute õpetamisel. Asi, mida peetakse üsna ha-
rilikuks, võib saada uut elu ja tõelikkust, kui õppe-
tüki antakse wärste waimupilti kohasel wiisil.
Keegi ei ole jõudnud nii kaugele, et ta ei hindaks
selget waimupilti isegi mingist hästituntud tõsi-
asjast.

Õppetüki osa ewangeeliumi plaanis.

Õppetüki mõistmiseks peab esiteks uuritama
pühakirja, ning uurimise laiendamise vajaduse
pubul peab tarwitatama abiollitaid. Kui õpetad
oma klassile Jumala sõna, siis püüa mõista õpe-
tatava kirjaosa olulist tähendust. Opetab see õppe-
tükk usku, sõnakuulmist, armastust, kohustust min-
gis asjas või meie wastutustunnet Jumala ees?
Võib-olla, et see ilmutab Jumala iseloomu, ees-
märki, plaani, või käitumist oma lastega, jne.
Vane tähele, kas käesolew õppetükk ei ilmuta ot-
sesel või kaudsil teel Jeesust kui andestajat Lunas-
tajat. Kuidas teha seda õppetükki niisuguseks, et
ta puudutaks tunduvalt iga klassiliikme elu?
Kas see mõjutab kergelt ja arusaadawalt mõistust
või tundeid, ettekujutust või siidametunnistust?

Kui oled leidnud õppetüki mõtte ewangeeliumi
kawa kohaselt, siis ehita oma ettevalmistus tuge-
vasti sellele punktile. Ära püüa arendada liig
palju alasid. Dtsi wälja mõned wähesed peajoo-
ned, sea need loogiliselt järjekorda ja siis uuri neid
hoolega, kuni tunned end olevat nende üle täielise
meistri, nii et sind ei saa nende käsitamisel takis-
tada ükski küsimus, wäheselgemine, arwustaja
külaline ega mõne noore õpilase halb ülalpida-
mine. Kui oled unustanud mõne uurimisel saa-
dud kõrwalpunkti, siis pead tundma end kindlana
mõtte juures, et õppetükk on jul nii kindlasti mee-
les, et sa ei saa seda unustada.

Abi õppetüki juure: sama ainet käsitatavad raama- tud ja artikkelid.

Sa leiad palju wäärtuslikku õppetüki abi-
katest. Koolisid piibliuurijad on koostanud need
raamatud ning need täiendawad wäärikalt õpe-
taja teadmist. Tihti saab õppetüki raske koht sel-
geks kõrwalraamatu abil; sageli leiame sealt kohase
illuustratsiooni. Mõnikord on kirjakoha dieti aru-
saamine olenev hommikumaa wiiside ja kommete
mõistmisest. Selline informatsioon on väga abi-
rikas.

Õpetaja peaks pidama silmas lahti wõima-
luste leidmiseks, kus võiks kirjeldada oma klassile
maid, linnu, mägesid, jõgesid ja orge. Mida kind-
lam ja täpsem on meil piibli tundmine geograafi-
liselt, seda selgemad on meile piibli lood ning seda
tõenäolisemalt wõime ka kirjeldada sünnimusi.
Maakaartide puudumisel võib kasutada ka neid,
mis on leida harilikult piiblis, neid peaks siis hoo-
likalt uuritama. Kuid suuremad, klassile kohased
kaardid, osutuwad suureks eduks. Ne walmista-
tud kaart on sama rahuldaw kui iga teinegi; seal
võib tuua esile just wajasid kohti. Noortele on
selline kaart isegi palju praktilisem kui lõplikult
walmistatud kaart, kus esineb palju üksikasju läbi-
segi. Kooliealised lapsed peaksid olema samuti tut-
tawad piibli geograafiaga nagu nad seda on oma
maa geograafiaga. Jeesuse rännakuid wanas
Palestiinas võib waewalt küllalt sissenägelikult
jälgida, kui ei ole selleks maakaardi abi. Seda-
sama võib ütelda ka apostel Pauluse misjonireisi-
dest ja Iisraeli rahwa rändamisest.

Selgitawad raamatud ja komentaarid peaksid
saama oma koha hingamispäewakooli õpetaja raa-
matukogus. Kui selle teostamine nõuab suurt
kulu, siis peaks h.-p.-kool muretssema mõned wa-
jalised raamatud raamatukogusse ja tegema need
igal ajal kättesaadawaks oma õpetajatele.

Mitmeid õppetükke võib õige tublisti rikas-
tada ajaloolise materjaliga. Huwi teatud koha
wastu kasvab kindlasti siis, kui kellelgi on meeles
eelne sünnimusi, mis on ühenduses selle kohaga.
Turistid pühendawad palju aega selleks, et külas-
tada ajaloolisi kohti ühel kui teisel maal. Sama-
sugust huwi ja tunnet peaks loodama ka piibliõpi-
laste südames, tehes neid tuttawaks Palestiina
ajalooliste kohtadega, mis on tihedas ühenduses
Jeesuse elu ja tegewusega siin maa pael. Wahete-
wabel õpetajad ja õpilased wõiwad pühendada
seltfondliku tunni selleks, et murida ja õppida
tundma jalapäraseid kohti, mis on ühenduses
piibli kirjeldustega. Piiblis nimetatud linnade
tundmaõppimine on kütkestaw uurimine, mida
võib laiendada ääretult. **F. Plummer.**

Wäljaandja: S. P. Adw. R. Gesti Liit. Toimetuse ja talituse: Merepuiestee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub. Abitoimetaja: S. Pilt.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooksew artwe 192.

„Kiirtrükk“, Tallinn, Riiutli 4. 1937.

Hind 15 senti.